

KRATKE VIJESTI

**VLASNIK INSTITUTA IGH PREUZIMA
HIDROELEKTRU**

Ruski poduzetnik Sergej Gljadelkin, inače hrvatski državljanin te većinski vlasnik austrijskog *Avenue Holdingsa* i *Instituta IGH*, započeo je preuzimanje građevinske tvrtke *Hidroelektra Niskogradnja* d.d. Njegova je namjera širenja građevinskih poslova u Hrvatskoj i otprilike poznata, a započela je nakon što je početkom prosinca 2014. ostavku na mjesto predsjednika Uprave podnio Rade Pilipović, dipl. ing. građ. Na njegovo je mjesto imenovan Ivan Kršić, dipl. ing. građ., iz *Instituta IGH* gdje je bio pomoćnik direktora Zavoda za stručni nadzor i vođenje projekata, a za člana je Uprave imenovan Mateo Čagalj, dipl. oec., koji je dugo radio u *Ernst&Jungu*, potom u *ZG Holdingu*, a aktualni je i predsjednik NO-a Zračne luke *Dubrovnik*.

Prema neslužbenim informacijama, Gljadelkin namjerava preuzeti 75 posto tvrtke, a cijeli bi proces trebao biti završen u veljači 2015. dokad bi trebao završiti predstečajni postupak. Navodno je Gljadelkin najviše zainteresiran za referencije koje *Hidroelektra* posjeduje jer mu to omogućuje prijavu na natječaje, posebno za turistički kompleks *Kupari* koji bi htio pretvoriti u ekskluzivnu turističku destinaciju s pet zvjezdica.

Hidroelektra Niskogradnja je u iznimno velikim problemima i u postupku je predstečajne nagodbe koja je zbog nelikvidnosti započela u rujnu 2014. U predstečajnoj su nagodbi utvrđene tražbine u iznosu od gotovo 240 milijuna kuna, a prvih je devet mjeseci 2014. godine zabilježen gubitak od čak 78,9 milijuna kuna i tada je bilo približno 900 zaposlenih. Prema neslužbenim informacijama, predstečajnu je nagodbu pokrenuo bivši predsjednik Uprave Pilipović koji je tako nastojao spriječiti prodaju tvrtke jednom zasad nepoznatom fondu. Taj je fond izvijestio Upravu o svojim namjerama,

a ujedno se obvezao platiti dobavljače u vrijednosti od 40 milijuna kuna, dati 30 milijuna kuna za pokretanje proizvodnje i dodatnih nekoliko desetaka milijuna kuna za zaostale plaće. ▀

ZAGREB U 21. STOLJEĆU

O svojoj je viziji Zagreba u 21. stoljeću govorila zamjenica gradonačelnika dr. sc. Sandra Švaljek u Hrvatskom novinarskom domu 15. prosinca 2014., a bilo je to njezino prvo javno obraćanje otkad je preuzela čelno mjesto u gradu. Skupu su se odazvali pročelnici ureda te drugi predstavnici Gradske uprave, a nakon kratkog izlaganja uslijedila su i pitanja nazočnih građana i novinara.

Rečeno je da je kriza usporila, ali ne i zaustavila razvoj Zagreba te da postoji više razloga za stajalište da se mnogi problemi mogu prebroditi. To je uočljivo i po udjelu grada u ukupnom BDP-u koji nije padao već se povećao jer je 2008. iznosio 30,9 posto, a prema posljednjim raspoloživim podacima iz 2011. iznosio je 33,1 posto. Infrastrukturni projekti, koje grad financira u cijelosti ili uz pomoć fondova Europske unije, ključni su za daljnji razvoj grada. Posebno se to odnosi na osuvremenjivanje sustava vodoopskrbe i odvodnje, projekt gospodarenja otpadom, revitalizaciju i energetska obnovu zgrada u gradskom središtu te uspostavu tehnološkog parka na prostoru *Zagrebačkog velesajma*. Ujedno se pokušavaju razvijati projekti za koje postoji zanimanje privatnog sektora, posebno aktiviranje napuštenih gradskih kompleksa, poput bloka tvornice *Badel*, termalnih izvora i Sveučilišne bolnice u Blatu te poslovnih prostora *Sljemena* u Sesvetama.

Vladine mjere, rekla je između ostalog vršiteljica dužnosti gradonačelnice, nisu bile ni pravodobne ni konstruktivne, pa je neučinkovita ekonomska politika i nespremnost za transformaciju javnog sek-

tora dovela i do dublje krize. Velik je problem i neostvarivanje kapitalnih projekata na lokalnoj razini. Zbog neizgrađenih cesta, vodovoda i škola, Zagreb prestaje biti potencijalna lokacija za gospodarska ulaganja i postaje mjestom iz kojeg mladi odlaze u inozemstvo. Gradska je uprava stoga najviše usredotočena na razvojne projekte vezane uz sustave vodoopskrbe i odvodnje te uspostave sustava cjelovitoga gospodarenja otpadom, a važan je projekt i žičara do Sljemena.

Potaknuto pitanjem iz publike govorilo se i o spalionici otpada u Resniku. Iako se danas termalna obrada gotovo smatra svetogrđem, ipak za velike gradove poput Zagreba nema mnogo boljih rješenja. Takva se tehnologija primjenjuje u brojnim europskim zemljama, pa o toj temi treba razgovarati argumentirano i bez predrasuda te bez suvišnih emocija. Razgovaralo se o uklanjanju grafita, a rješavanje je tog problema najavljeno već tijekom 2015. godine.

Sudionike je skupa zanimalo i stanje tzv. projekta "integralni grad", na što je dr. sc. Sandra Švaljek rekla da je to vrlo važno pitanje za budući razvoj jer željeznička pruga dijeli Zagreb na sjeverni i južni, a prostor je uz prugu nedovoljno iskorišten. Podsjetila je i da je došlo do stručnog sukoba u tome treba li željezničku prugu uzdignuti ili "sakriti" pod zemlju i istaknula kako bi trebalo osnovati posebnu interdisciplinarnu grupu, u suradnji sa stručnjacima i akademskom zajednicom, koja bi mogla mjerodavno razriješiti pitanje koje se razmatra već 80 godina.

U nastavku se još govorilo o pripremi masterplana te prometne razvojne strategije grada i šireg područja, ali i kulturne strategije koja je preduvjet za kandidaturu za europski grad kulture. Kao svojevrsan je zaključak izneseno da je otvorenost Zagreba prema ulagačima, turistima i budućim stanařima ključna za njegov budući razvoj. ▀

KRATKE VIJESTI

STANDARDI ZA ZGRADE GOTOVO NULTE ENERGETSKE POTROŠNJE

Hrvatska je ispunila obvezu određivanja standarda zgrade koja je gotovo energetska nulta, utvrđeno je nedavno u Bruxellesu na sastanku dionika projekta CA EPBD (Concerted Action Energy Performance of Buildings Directive – Usmjereni akcija za provođenje Direktive o energetske svojstvima zgrada). Prema izmijenjenom i dopunjenom Tehničkom propisu o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 130/14), stambena je zgrada gotovo nulte energije ona u kojoj utrošena primarna energija na godinu, dakle energija potrebna za grijanje, hlađenje, ventilaciju i pripremu tople vode, nije veća od 80 kWh/(m²·a) kada je srednja mjesečna temperatura

najhladnijega mjeseca manja od 3 °C i 50 kWh/(m²·a) kada je ta temperatura veća od 3 °C. Kod ostalih se zgrada ti zahtjevi razlikuju ovisno o namjeni, tj. u granicama su od 200 kWh/(m²·a) za bolnice, do 80 kWh/(m²·a) za ugostiteljske sadržaje poput hotela.

Razlike u vrijednostima proizlaze iz različitih oblika i ploština podnih površina, pa je za zgrade slabije energetske učinkovitosti postavljeni zahtjev odgovarajuće povećan, primjerice za jednoobiteljske zgrade gdje je najveća dopuštena energija za grijanje veća nego za iste zgrade drukčije namjene. Inače je za stambene zgrade u povoljnijim klimatološkim područjima zahtjev za najvećom dopuštenom godišnjom energijom za grijanje smanjen prosječno za gotovo dvostruko jer se tamo energetska učinkovitost može znatno

lakše postići. No za takve zgrade nije istaknuta potreba za hlađenjem.

Neosporno je da će nestambene zgrade u prosjeku mnogo lakše postići takve nZEB zahtjeve (što je međunarodno uobičajeni izraz) jer će na godišnje uporabljenu primarnu energiju znatno utjecati povoljniji oblik zgrade u kombinaciji s većom površinom.

Iza takvih zahtjeva stoji i obvezna metoda proračuna koja se temelji na ISO standardima i pripadajućim algoritmima. Zanimljivo je kako se isti algoritmi upotrebljavaju za proračun zgrada niske i visoke energetske potrošnje, a sasvim je razumljivo da se za zgrade niže energetske potrošnje ne mogu primjenjivati iste veličine kao za zgrade koje troše znatno više. Iz toga nije potpuno razumljivo što se zapravo računa i koja je stvarna energetska potrošnja neke zgrade. ■